

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

Р І Ш Е Н Н Я

Проект

Протокол №

2 липня 2026 року

Про схвалення пропозицій щодо бюджетної політики на 2027-2029 роки

Відповідно до частини третьої статті 152 Регламенту Верховної Ради України та статті 33 Бюджетного кодексу України Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув Бюджетну декларацію на 2027 - 2029 роки, схвалену постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2026 року № 793, **в и р і ш и в:**

1. Схвалити пропозиції Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів щодо бюджетної політики на 2027 - 2029 роки (додаються).

2. Надіслати пропозиції Комітету до:

Кабінету Міністрів України для розгляду та врахування при підготовці проекту Закону України про Держаний бюджет України на 2027 рік;

Комітету Верховної Ради України з питань бюджету для врахування при підготовці рекомендацій Верховної Ради щодо бюджетної політики на 2027 – 2029 роки.

Голова Комітету

Галина Третякова

**Схвалено рішенням Комітету
Верховної Ради України з питань
соціальної політики та захисту прав ветеранів
2 липня 2026 року (Протокол № ...)**

Пропозиції до бюджетної політики на 2027 – 2029 роки

Бюджетна декларація на 2027–2029 роки схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2026 року № 793.

Передбачувана і послідовна бюджетна політика в Україні на середньостроковий період є фундаментом макроекономічної стабільності. Вона дає змогу не лише ефективно розподіляти обмежені ресурси в умовах воєнного стану, а й формує чіткі орієнтири для міжнародних партнерів, приватних інвесторів, бізнесу та кожного громадянина.

Бюджетна політика, визначена в цій Бюджетній декларації, спрямована на забезпечення поступової фіскальної консолідації. Вона передбачає планомірне зниження дефіциту державного бюджету до рівня, що забезпечить довгострокову боргову стійкість без шкоди для економічного відновлення. Цей процес супроводжуватиметься підвищенням ефективності управління державним боргом, оптимізацією структури видатків та розширенням внутрішньої ресурсної бази шляхом реалізації заходів Національної стратегії доходів.

Основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України

Економіка України у 2025 році продовжила адаптацію до реалій повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України. За даними Держстату, зростання реального валового внутрішнього продукту (ВВП) порівняно з 2024 роком становило 1,8%. Основними чинниками зростання були збільшення державних споживчих витрат, кінцевих споживчих витрат домашніх господарств, а також інвестиційного попиту на тлі від'ємного внеску чистого експорту товарів і послуг.

Зазначена динаміка відображає обмеженість можливостей для економічного зростання в умовах продовження бойових дій, ракетних атак на енергетичну інфраструктуру та дисбалансів на ринку праці. За підсумками січня – березня 2026 року промислове виробництво скоротилося на 1,1% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Проте динаміка за галузями промисловості була нерівномірною.

Споживча інфляція у квітні 2026 року становила 8,6% у річному вимірі (порівняно з аналогічним періодом минулого року). Основними чинниками її зростання стали ціни на паливе та мастила (36,1% у річному вимірі) і відповідно на транспортні послуги (20,1%), що значною мірою зумовлено впливом зовнішнього енергетичного шоку на внутрішні ціни.

Відповідно до оцінок Мінекономіки, за підсумками 2026 року зростання реального ВВП сповільниться до 1,6%. Головними ризиками для економічного розвитку залишаються безпекові чинники, зокрема наслідки обстрілів об'єктів енергетичної та транспортної інфраструктури. Це спричиняє перебої у виробництві й логістиці, веде до подальшої втрати виробничих потужностей, обмежує обсяги випуску продукції та погіршує функціонування ключових секторів економіки, стримуючи ділову й інвестиційну активність.

Показники державного бюджету на 2025 - 2029 роки (млн.грн.)

показник	2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік
	(факт)	(план)	(план)	(план)	(план)
Доходи	3 840 994,6	2 904 600,7	3 011 696,8	3 421 089,8	3 725 617,6
Видатки	5 480 479,4	4 767 273,8	5 046 252,5	4 873 355,5	4 545 134,6

У середньостроковій перспективі передбачено поступове зменшення дефіциту державного бюджету до такого рівня:

2027 рік — 17,7% валового внутрішнього продукту;

2028 рік — 11,1% валового внутрішнього продукту;

2029 рік — 5,5% валового внутрішнього продукту.

Одним із ключових викликів для фіскальної політики на середньострокову перспективу є значна невизначеність щодо подальшої фінансової підтримки України міжнародними партнерами.

Так, Європейський Парламент ухвалив пакет рішень, спрямованих на фінансову підтримку України шляхом надання кредиту обсягом 90 млрд євро на 2026 і 2027 роки. Фінансова допомога надаватиметься в межах нового інструменту ЄС «Позика на підтримку України на 2026 та 2027 роки» відповідно до Регламенту (ЄС) 2026/467 Європейського Парламенту та Ради ЄС від 24 лютого 2026 року. Очікується, що в межах цього інструменту Україна отримає у 2027 році підтримку в розмірі 45 млрд євро.

На 2027–2029 роки передбачено фіскальний простір у сумі: 294 691,1 млн грн у 2027 році; 470 632,9 млн грн — у 2028 році; 619 879,5 млн грн — у 2029 році. Він сформований з урахуванням додаткових заходів, що дадуть змогу збільшити дохідну частину державного бюджету.

З урахуванням зазначених тенденцій, а також припущень щодо строків завершення повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України та динаміки безпекової ситуації, прогнозні макроекономічні показники економічного і соціального розвитку України розраховано за двома сценаріями.

Сценарій 1 відображає найбільш імовірну траєкторію розвитку економіки за умови суттєвого покращення безпекової ситуації, починаючи з 2027 року.

Сценарій 2 враховує більш тривалу повномасштабну збройну агресію Російської Федерації проти України, що стримуватиме економічну активність та зумовлюватиме повільніші темпи відновлення.

Сценарій 1 прогнозу економічного розвитку України у 2027–2029 роках

Саме цей сценарій покладено в основу показників Бюджетної декларації. Його розроблено з огляду на припущення про суттєве покращення безпекової ситуації з 2027 року. Зниження безпекових ризиків сформує передумови для переходу економіки від етапу відновлення до стійкого зростання із розширенням виробничих можливостей, нормалізацією функціонування інфраструктури та поступовим відновленням ринку праці.

Однак продовження бойових дій високої інтенсивності, руйнування енергетичної інфраструктури та поглиблення дисбалансів на ринку праці зумовили уповільнення темпів відновлення економіки у 2025 році порівняно з 2024 роком, а також продовжують негативно впливати на економічний розвиток у 2026 році. Навіть за умови суттєвого зменшення безпекових ризиків та налагодження логістичних шляхів починаючи з 2027 року, як це передбачено припущеннями Сценарію 1, відновлення економіки потребуватиме значних інвестицій у відбудову енергетичної інфраструктури та об'єктів виробництва, що вимагатиме тривалого часу.

Відповідно до Сценарію 1 у 2027–2029 роках передбачено:

Зростання реального ВВП: у 2027 році — 4,5%; у 2028 році — 5,3%; у 2029 році — 6,7%.

Номінальний ВВП: у 2027 році — 11 530,6 млрд грн; у 2028 році — 13 130,8 млрд грн; у 2029 році — 14 952,3 млрд грн.

Зростання середньомісячної заробітної плати: у 2027 році — 35 010 грн; у 2028 році — 39 362 грн; у 2029 році — 44 083 грн.

Сповільнення темпів споживчої інфляції (грудень до грудня): у 2027 році — 8,9%; у 2028 році — 6,9%; у 2029 році — 5,1%.

Обсяг експорту товарів і послуг: у 2027 році — 60,4 млрд дол. США; у 2028 році — 67,2 млрд дол. США; у 2029 році — 77,5 млрд дол. США.

Сценарій 2 прогнозу економічного розвитку України у 2027–2029 роках

Сценарій 2 є варіантом розвитку в умовах більш тривалої активної фази воєнних дій. Він передбачає функціонування економіки в режимі тривалих обмежень, що зумовлюватиме стримані темпи її відновлення, збереження значного впливу негативних внутрішніх факторів та обмежені можливості для розширення виробничої бази.

Слід визнати, що запропонований Урядом сценарій управління державними фінансами забезпечує максимальну мобілізацію внутрішніх ресурсів (податкових та митних надходжень) на фінансування сектору безпеки й оборонної спроможності. Натомість **фінансування соціальної сфери, гуманітарних потреб та проєктів відновлення значною мірою покриватиметься за рахунок зовнішніх джерел — міжнародної фінансової допомоги** (грантів та пільгових кредитів). Через це у запропонованій моделі фінансування спостерігаються критичні структурні ризики.

Слід визнати, що запропонований Урядом сценарій управління державними фінансами забезпечила максимальну мобілізацію внутрішніх ресурсів (податкових та митних надходжень) на фінансування сектору безпеки й оборони, тоді як **фінансування соціальної сфери, гуманітарних потреб та проєктів відновлення значною мірою покриватиметься за рахунок зовнішніх джерел — міжнародної фінансової допомоги (грантів та пільгових кредитів).** Отже спостерігаються критичні структурні ризики запропонованого сценарію фінансування.

Видатки державного бюджету

Формування видаткової частини державного бюджету на 2027—2029 роки здійснюватиметься в умовах жорсткої фіскальної консолідації, оптимізації державних ресурсів та посилення контролю за ефективністю використання бюджетних коштів.

Бюджетна декларація визначає **цілі державної політики у відповідній сфері діяльності**, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету, та показники їх досягнення на 2027 - 2029 роки, зокрема:

Державна політика щодо соціальних стандартів та гарантій, соціальна політика

У контексті виконання завдань Національної програми адаптації законодавства України до права ЄС, **важливим кроком є подальший розвиток Бюджетної декларації на 2027—2029 роки у напрямі її перетворення на цілісний макрофінансовий документ.** Наразі поза межами консолідованих показників Декларації залишається значний масив публічних надходжень, зокрема чисті доходи системи загальнообов'язкового державного соціального страхування (усіх позабюджетних фондів), які формуються за рахунок коштів застрахованих осіб та роботодавців.

Для забезпечення принципу повноти публічних фінансів та реальної оцінки фіскального навантаження доцільне було б у Декларації відобразити консолідований баланс усіх публічних надходжень та видатків. Це дозволить Уряду та Парламенту бачити інтегрований фінансовий ресурс держави, координувати податкову політику із соціальними зобов'язаннями та забезпечить абсолютну транспарентність (прозорість) бюджетного процесу за стандартами ЄС.

На жаль, у розділі «Державна політика щодо соціальних стандартів та гарантій, соціальна політика» напрацювання комплексних заходів щодо інтеграції системи соціального та пенсійного страхування до системи публічних фінансів для гармонізації бюджетного законодавства із європейськими стандартами залишилося завданням на 2027-2029 роки без зазначення конкретних етапів реалізації.

Разом з тим слід відзначити, що попри складні умови воєнного стану в Україні, Уряд планує підвищити соціальні гарантії.

1. У розділі «Державна політика щодо соціальних стандартів та гарантій, соціальна політика» передбачено, що Кабінетом Міністрів України на 2027—2029 роки розраховано прогностичні розміри прожиткового мінімуму з урахуванням підвищення темпів індексу споживчих цін для відповідного року, що становитиме:

(гривень)			
Прожитковий мінімум	2027 рік	2028 рік	2029 рік
На одну особу	3 559	3 876	4 151
Для дітей віком до шести років	3 124	3 402	3 644
Для дітей віком від шести до 18 років	3 895	4 242	4 543
Для працездатних осіб	3 691	4 019	4 304
Для осіб, які втратили працездатність	2 878	3 134	3 357

Тобто Урядом передбачено щорічне підвищення прожиткового мінімуму в середньому на 10,9%, 8,9% та 7,1% з урахуванням відповідного прогностичного рівня інфляції у 2027 - 2028 роках. У той же час вказані розміри наведено без урахування показника інфляції у 2026 році, який сягне на кінець року, за очікуваннями Уряду, 8,0 відсотків. Отже **Урядом продовжено практику попередніх років із заниження прожиткового мінімуму всупереч вимог Закону України «Про прожитковий мінімум».**

Варто відмітити, що на сьогоднішній день розміри законодавчо встановленого прожиткового мінімуму вже є нижчими від фактичного прожиткового мінімуму у 2,9 - 3,6 рази. Зазначене свідчить про його цілковиту неспроможність забезпечити нормальне функціонування організму людини, збереження її здоров'я, задовольнити основні соціальні і культурні потреби особистості, а відтак – забезпечити реалізацію державної конституційної гарантії громадян на достатній життєвий рівень, що лише поглиблює соціальну прірву в країні, сприяє збільшенню кількості крайніх форм бідності та поширенню міграційних настроїв.

Водночас зазначено, що Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України будуть спрямовувати зусилля на вдосконалення умов оплати праці працівників бюджетної сфери, зокрема шляхом «відв'язки» розмірів посадових окладів від розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У цьому контексті доцільно звернути увагу на низку законопроектів, що були напрацьовані у стінах парламенту саме з такою метою – усунення залежності розмірів різноманітних виплат та величин від прожиткового мінімуму.

Проведені Комітетом аналітичні дослідження засвідчили занадто широке застосування прожиткового мінімуму як розрахункової одиниці для обрахунку великої кількості різноманітних виплат та величин у різних галузях законодавства. Таке використання у переважній більшості випадків не зумовлене необхідністю виконання приписів статті 46 Конституції України та не відповідає концептуальній сутності прожиткового мінімуму, а відповідно, гальмує його підвищення до реальних розмірів, що надзвичайно згубно впливає на виплати у соціальній сфері та соціальний захист громадян.

Одним із напрацьованих проєктів є проєкт закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму (реєстр. № 13466), яким пропонується припинити невластиве для природи базового соціального стандарту використання прожиткового мінімуму у якості розрахункової одиниці розмірів посадових окладів і зарплат.

Прив'язка розрахунку розмірів посадових окладів до прожиткового мінімуму для працездатних осіб зумовлює необхідність вишукування суттєвих обсягів бюджетних коштів на фінансування підвищених посадових окладів працівників установ, закладів та організацій бюджетної сфери, державних органів, органів прокуратури, суддів навіть у випадку незначного підвищення прожиткового мінімуму. У той же час пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування і мають забезпечувати рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом, мають абсолютно неспівмірні величини порівняно із згаданими зарплатами, звичайно, **не на користь соціальних виплат.**

Таким чином відбувається не що інше, як нищення системи соціального захисту населення, яка недоотримує сотні мільярдів гривень через неспроможність держави забезпечити фінансування заробітних плат працівників бюджетної сфери, обрахованих на основі реального прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Для України, яка позиціонує себе на міжнародному рівні як соціальну державу, що визнає людину найвищою соціальною цінністю, така ситуація є абсолютно неприйнятною.

Відтак є очевидним, що **усунення залежності розмірів різноманітних виплат та величин, зокрема і заробітних плат (посадових окладів), від прожиткового мінімуму сприятиме створенню умов для якісного функціонування системи соціального захисту як найважливішого засобу підвищення інклюзії через скорочення бідності, нерівності, попередження маргіналізації та соціальної ізоляції.**

До того ж варто нагадати, що згідно з Указом Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» однією із цілей визначено подолання бідності та передбачено, що Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року є орієнтирами для розроблення проєктів прогнозних і програмних документів, проєктів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України. Відтак, навіть в умовах

воєнного стану неприпустимо ігнорувати боротьбу з бідністю як надважливий напрям для розвитку нашої країни, тим більше на шляху до повноцінного членства в Європейському Союзі.

Таким чином **реалізація законодавчої ініціативи, втіленої, зокрема, в законопроекті № 13466, сприятиме припиненню штучного гальмування процесу зростання прожиткового мінімуму і впровадженню пов'язаних із цим реформ, створить передумови для підвищення рівня доходів саме для тих категорій населення країни, які найбільше того потребують. Зрештою, вже в найближчій перспективі кошти, перенаправлені таким чином на соціальну підтримку громадян країни, повернуться в економіку держави, що забезпечить зростання обсягів виробництва в реальному секторі економіки, збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів та Пенсійного фонду України.**

2. У цьому ж розділі «Державна політика щодо соціальних стандартів та гарантій, соціальна політика» передбачено, зокрема, встановлення:

мінімальної заробітної плати:

- з 1 січня 2027 р. в розмірі 9 546 гривень;
- з 1 січня 2028 р. в розмірі 10 377 гривень;
- з 1 січня 2029 р. в розмірі 11 114 гривень;

посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

- з 1 січня 2027 р. в розмірі 3 819 гривень;
- з 1 січня 2028 р. в розмірі 4 151 гривня;
- з 1 січня 2029 р. в розмірі 4 446 гривень.

Тобто Урядом планується щорічне підвищення мінімальної заробітної плати і посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки на 10,4% (10,1% - I тарифний розряд ЄТС), 8,7% та 7,1% до розміру попереднього року.

Разом з тим, в контексті євроінтеграційних прагнень України доцільно звернути увагу на пункт 28 Директиви ЄС 2022/2041 Європейського парламенту та Ради щодо адекватної мінімальної заробітної плати в Європейському Союзі (DIRECTIVE (EU) 2022/2041 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 19 October 2022 on adequate minimum wages in the European Union), у якому зазначено, зокрема, що мінімальна заробітна плата вважається адекватною, якщо вона є справедливою щодо розподілу заробітної плати та якщо вона забезпечує гідний рівень життя для працівників на основі трудових відносин повний робочий день. Адекватність законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати визначається та оцінюється кожною державою-членом з огляду на її національні соціально-економічні умови, включаючи зростання зайнятості, конкурентоспроможність та регіональний галузевий розвиток. З метою такого визначення держави-члени повинні брати до уваги купівельну спроможність,

довгострокові національні рівні продуктивності та розвиток, а також рівні, розподіл та зростання заробітної плати.

При цьому індикатором оцінки адекватності мінімальної заробітної плати пропонується використовувати середню заробітну плату, з якою співвідношення мінімальної зарплати має становити 50%-60%.

За інформацією Державної служби статистики України середньомісячна заробітна плата в Україні за січень – березень 2026 року становила 28 885 грн, з якою співвідношення мінімальної заробітної плати (8 647 грн) на той час становило близько 30 відсотків.

За розрахунками Мінекономіки **величина середньомісячної номінальної заробітної плати за 2026 рік очікується на рівні 30 088 гривень.** Цей же показник відповідно до основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2027-2029 роки, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2026 року № 695, прогнозується **у 2027 році на рівні 35 010 грн, у 2028 році – 39 362 грн і у 2029 році – 44 083 грн.** Таким чином співвідношення мінімальної заробітної плати із середньомісячною заробітною платою становитиме на кінець 2026 року – 28,7%, 2027 р. – 27,3%, 2028 р. – 26,4%, 2029 р. – 25,2%.

Отже, **невідповідність чинного та запланованих Урядом розмірів мінімальної заробітної плати в Україні вимогам стандартів Європейського Союзу є очевидною, а тенденція до стабільного зниження індикаторного співвідношення свідчить про негативні перспективи державної політики щодо визначення розмірів державних соціальних гарантій у сфері оплати праці.**

3. У Бюджетній декларації на 2027-2029 роки Кабінет Міністрів України зазначив, що завданнями на 2027 - 2029 роки є, зокрема, удосконалення механізму надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу з урахуванням адресного підходу до надання державної підтримки.

У Бюджетній декларації на 2027-2029 роки Кабінет Міністрів України передбачив, що **субсидією та пільгою на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу зможе скористатися у 2026 році - 2884 тис. осіб, у 2027 році – 2724,3 тис. осіб, у 2028 році – 2577,2 тис. осіб, у 2029 році – 2441,7 тис. осіб.**

За прогнозними показниками Пенсійного фонду України на 2027-2029 роки відповідно до бюджетної програми КПКВК 2506110 «Виплата житлових субсидій та пільг громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу» субсидією та пільгою на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу зможе скористатися:

у 2027 році – 2153,5 тис. осіб, що на 570,8 тис. осіб менше від встановленого;

у 2028 році – 2129,1 тис. осіб, що на 448,1 тис. осіб менше від встановленого;

у 2029 році – 2137,7 тис. осіб, що на 304 тис. осіб менше від встановленого.

(При здійсненні розрахунків не враховувалось підвищення тарифів на оплату житлово-комунальних послуг у 2026-2029 роках).

Водночас, за інформацією Пенсійного фонду України, потреба в коштах Державного бюджету України на забезпечення виплат за бюджетною програмою 2506110 становить у 2027 році – 37 793,5 млн грн, 2028 році – 40 356,4 млн грн, 2029 році – 44 345,5 млн грн (**недостатність коштів становить 2 024,8 млн гривень**).

Разом з тим Уряд констатує в Декларації, що на збільшення витрат бюджету суттєво впливатиме прийняття судових рішень з питань призначення пільг на оплату житлово-комунальних послуг та зростання потреби у видатках на їх виконання.

Отже сформований Урядом підхід до прогнозування видатків виходячи із заниженої кількості отримувачів, за одночасного недофінансування програми, створює ризик виникнення масштабної заборгованості перед громадянами та комунальними підприємствами.

4. Щодо розвитку системи соціальних послуг

Одним з завдань на 2027—2029 роки Уряд визначає перегляд системи надання соціальних послуг із визначенням переліку послуг загальнонаціонального значення та з урахуванням потреб їх отримувачів.

Попри те, що реформа соціальних послуг є одним із пріоритетів державної соціальної політики, а також важливою складовою виконання Україною зобов'язань у межах євроінтеграційного процесу, у декларації не відображено середньострокових бюджетних пріоритетів щодо забезпечення доступності, якості та розширення переліку соціальних послуг.

Показники досягнення, закладені у Бюджетній декларації на 2027–2029 роки в Цілях державної політики у сфері «Розвиток соціальних послуг», залишаються незмінними порівняно з планом на 2026 рік, що свідчить не про розвиток, а про консервацію існуючого рівня надання соціальних послуг, зокрема:

кількість осіб, яким планується надати комплексну соціальну послугу з формування життєстійкості, становить 413 223 особи щороку у 2026–2029 роках без будь-якого збільшення;

кількість соціальних послуг, що надаватимуться державними та недержавними некомерційними підприємствами у межах експериментального проєкту, визначена на рівні 8 328 послуг щороку протягом 2026–2029 років;

кількість осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, які отримуватимуть послуги підтриманого проживання та стаціонарного догляду за принципом

«гроші ходять за людиною», також не змінюється і становить 2 940 осіб щороку.

Підтримуючи закладений у Декларації вектор на реформування системи, Комітет вважає за доцільне рекомендувати Уряду при подальшій роботі звернути особливу увагу на розвиток базових соціальних послуг безпосередньо в територіальних громадах. Пріоритетними напрямками мають стати: розширення мережі надавачів послуг, створення нових сервісів підтримки сімей з дітьми, розвиток послуг раннього втручання, денного догляду, кризового втручання, підтриманого проживання, а також посилення соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

5. Щодо запровадження базової соціальної допомоги та адресності соціальної підтримки

Підтримка малозабезпечених сімей у 2027–2029 роках.

Як зазначається у Бюджетній декларації на 2027 – 2029 роки, одним із принципів соціальної політики є посилення адресності державної підтримки, однак не міститься конкретних механізмів реалізації цього підходу та не формується середньострокове бачення реформування системи державної соціальної допомоги.

В той же час Планом пріоритетних дій Уряду на 2026 рік очікуваним результатом реалізації операційної цілі «Боротьба з бідністю та оновлення соціальних стандартів» у 2026 році мало б бути впровадження базової соціальної допомоги (далі - БСД) як основного засобу подолання складних життєвих обставин.

Підтримка малозабезпечених сімей у 2027–2029 роках мала б зазнати істотної інституційної трансформації у зв'язку із запровадженням базової соціальної допомоги. Наразі спостерігається неузгодженість із реформою БСД, оскільки в інформаційних матеріалах Уряду відсутні розрахунки базової величини та розміру базової соціальної допомоги на 2027–2029 роки та відповідно баланс видатків після поглинання інших видів допомог (малозабезпеченим сім'ям, на дітей одиницями матерям, на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях, дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме).

Аналіз наявних кількісних показників бюджетної декларації (додаток 1) не свідчить про пропорційне збільшення фінансових ресурсів на відповідні програми.

Навпаки, закладається старий показник «рівень забезпечення прожиткового мінімуму для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» у 2027—2029 роках у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення становить: для працездатних осіб — 60 відсотків; для осіб, які втратили працездатність, та

осіб з інвалідністю — 24 100 відсотків; для дітей — 145 відсотків відповідного прожиткового мінімуму.

Відсутність у декларації бюджетних орієнтирів щодо впровадження базової соціальної допомоги є особливо актуальною з огляду на реформування системи соціальної підтримки населення та підготовку відповідних законодавчих змін. Наразі Верховною Радою України 28.05.2026 прийнято у першому читанні за основу проект Закону України „Про базову соціальну допомогу” (реєстр. № 15094 від 20.03.2026). Проте декларація не визначає ані фінансових параметрів такої реформи, ані етапів її реалізації, ані очікуваних соціально-економічних результатів.

Виплата базової соціальної допомоги у 2027 – 2029 роках здійснюватиметься в межах бюджетної програми за КПКВК 2501530 „Соціальний захист громадян, які потрапили у складні життєві обставини” на 2027-2029 роки передбачено видатки в сумі 9 202,0 млн гривень (на основі експериментального проекту).

6. У Бюджетній декларації зазначається, що завданнями на 2027—2029 роки є, зокрема, подальше удосконалення системи протезування, спрямованої на підвищення доступності, якості та безперервності послуг; удосконалення заходів, спрямованих на створення умов для реалізації особами з інвалідністю права на працю.

У 2026 році Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю визначено відповідальним виконавцем **бюджетних програм КПКВК 2507110 «Соціальний захист осіб з інвалідністю»** (далі – програма 2507110), КПКВК 2507040 «Забезпечення діяльності Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю» (далі – програма 2507040), який забезпечує виконання програм у системі головного розпорядника бюджетних коштів – Міністерства соціальної політики, сім’ї та єдності України. Фонд як бюджетна установа утримується за рахунок коштів державного бюджету в межах кошторисних призначень за програмою 2507040. Фондом були надані пропозиції Мінсоцполітики для складання бюджетної пропозиції на 2027-2029 роки за програмою 2507110, програмою 2507040. Слід зазначити, що граничний обсяг видатків загального фонду по програмі 2507040 менше потреби у видатках на 332 759,8 тис. грн (з урахуванням необхідного збільшення штатної чисельності працівників Фонду до 898 штатних одиниць від затвердженої кількості у 541 штатну одиницю для забезпечення виконання Фондом покладених функцій по реалізації експериментальних проектів з надання соціальних послуг, а також завдань у відповідності до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю» № 4219-IX від 15.01.2025).

7. Щодо фінансування виплат, передбачених Законом України від 05.11.2025 № 4681-ІХ „Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню материнства (батьківства) з професійною діяльністю”

З метою державної підтримки сімей з дітьми від народження дитини до початку навчання у школі в межах бюджетної програми 2501400 „Соціальний захист дітей та сім’ї” передбачено видатки в сумі 35 827,6 млн грн, зокрема, на:

виплату державної допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами – 2 361,0 млн грн;

виплату допомоги при народженні дитини – 11 125,8 млн грн;

виплату допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку – 12 939,9 млн грн;

виплату одноразової грошової допомоги учням перших класів „Паунок школяра” – 1 061,8 млн грн;

виплату допомоги для догляду за дитиною „єЯсла” – 8 339,1 млн гривень.

Державна політика у справах ветеранів

Відповідно до статті 17 Конституції України держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей.

Бюджетною декларацією на 2027-2029 роки передбачено, що система соціальної підтримки ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України сформовано на засадах переходу від пільгового пожиттєвого забезпечення ветерана війни до системи мотивацій і самореалізації у цивільному житті шляхом надання ветерану війни нових можливостей щодо задоволення його потреб.

Завданнями на 2027-2029 роки є:

реінтеграція ветеранів війни в суспільство шляхом запровадження системи повернення з військової служби до цивільного життя, надання їм послуг у межах системи такого повернення з урахуванням наявних механізмів надання таких послуг;

забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб, зокрема у системі повернення з військової служби до цивільного життя, сприяння територіальній доступності та функціонування ветеранських просторів;

підвищення рівня фізичного, психологічного та соціального відновлення ветеранів війни, швидкого повернення до цивільного/повноцінного життя та

підвищення рівня залученості ветеранів війни до спортивних і реабілітаційних активностей;

виконання житлових програм для ветеранів війни та членів їх сімей;

забезпечення залучення ветеранів та членів їх сімей до програм розвитку підприємництва та здійснення заходів з професійної адаптації;

популяризація та забезпечення формування позитивного образу ветерана війни, героїзація ветеранів війни у суспільстві;

вшанування пам'яті загиблих Захисників та Захисниць України, зокрема шляхом почесного поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі.

Необхідно зауважити, що Бюджетною декларацією на 2027-2029 роки, схваленою постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2026 № 793, **не передбачено** спрямування бюджетних коштів на реалізацію публічних інвестиційних проектів:

- із створення та функціонування Національного військового меморіального кладовища.

Додаткова потреба становить **на 2027 рік – 2 190 284,4 тис. грн** (будівництво об'єктів 3-ої черги (закінчення) – 464 180,3 тис. грн, будівництво об'єктів 4-ої черги (проектування (41 747,665 тис. грн) та будівництво (1 684 356,095 тис. грн), **на 2028 рік – 11 707,769 тис. грн** (будівництво об'єктів 5-ої черги (проектування (98,857 тис. грн) та будівництво (11 608,912 тис. грн), **на 2029 рік – 17 069,014 тис. грн** (будівництво об'єктів 6-ої черги (проектування (264,367 тис. грн) та будівництво (16 804,647 тис. грн).

- на будівництво та створення військових меморіальних кладовищ.

Додаткова потреба становить **на 2027 рік – 421 552,7 тис. грн** (за КПКВК 1501130 – 121 552,7 тис. грн, за КПКВК 1501800/150XXXX – 300 000,0 тис. грн),

на 2028 рік – 293 878,1 тис. грн (за КПКВК 1501130 – 143 878,1 тис. грн, за КПКВК 1501800/150XXXX – 150 000,0 тис. грн), **на 2029 рік – 349 279,3 тис. грн** (за КПКВК 1501130 – 199 279,3 тис. грн, за КПКВК 1501800/150XXXX – 150 000,0 тис. грн).

- із створення ветеранських просторів.

Додаткова потреба становить **на 2027 рік – 2 892 210,3 тис. грн** (на будівництво 30 державних ветеранських просторів), **на 2028 рік – 3 155 401,2 тис. грн** (на будівництво 30 державних ветеранських просторів), **на 2029 рік – 3 379 435,5 тис. грн** (на будівництво 30 державних ветеранських просторів).

Довідково.

При розрахунку обсягів фінансування передбачається співфінансування на рівні не менше 30 відсотків за рахунок місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством, загальної вартості будівництва ветеранського простору. Обсяг фінансування, ґрунтується на розрахунку будівництва 30 державних ветеранських просторів щорічно.

Додаткова потреба бюджетних коштів на реалізацію публічних інвестиційних проектів була подана Мінфіну листом Мінветеранів від 29.04.2026 № 11816/1.1/10.2-26.

Звертаємо увагу, що відповідно до Стратегічного плану пріоритетних публічних інвестицій держави на 2027–2029 роки, схваленого на засіданні Уряду 17.06.2026 одночасно зі схваленням Бюджетної декларації на 2027–2029 роки, передбачено за основними напрямками публічного інвестування за галуззю (сектором) – Соціальна сфера проекти “Створення та функціонування Національного військового меморіального кладовища” та “Створення мережі державних ветеранських просторів”.

Крім того, не враховано пропозицію Мінветеранів щодо запровадження нової бюджетної програми для надання пільгового довгострокового державного кредиту ветеранам війни та членам їх сімей; учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, а також сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України з обсягом видатків:

- у 2026 році – 2 303 752,0 тис. грн для 1 000 осіб;
- у 2027 році – 2 499 571,0 тис. грн для 1 000 осіб;
- у 2028 році – 2 672 041,4 тис. грн для 1 000 осіб.

Довідково.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.11.2024 № 1209-р схвалено Стратегію ветеранської політики на період до 2030 року, якою визначено стратегічні цілі, завдання та очікувані результати.

Операційною ціллю 6 Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року визначено державні гарантії.

Показниками досягнення операційної цілі 6 є розроблення доступних програм іпотечного кредитування для вирішення житлових питань ветеранів/ветеранок.

Згідно з Додатком 1 до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940), визначені оперативні цілі та основні завдання, що забезпечують досягнення стратегічних цілей.

Оперативною ціллю 3 визначено соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення.

Завданням такої цілі є, зокрема сприяння реалізації кредитно-фінансових механізмів для забезпечення ветеранів війни та членів їх сімей постійним та доступним житлом.

Вартість житла на 1 особу у 2027 році орієнтовно становить 2 303,752 тис. грн. (2 068,0 тис. грн. сума кредиту на 1 одержувача X 111,4 % індекс цін виробника промислової продукції на 2027 рік).

Розрахунок кредиту на 1 ветерана війни/члена родини померлого (загиблого) здійснено наступним чином:

2 200 тис. грн – 132 тис. грн. = 2 068 тис. грн, де:

2 200 тис. грн (орієнтовна середня вартість житла площею на сім'ю із 3 осіб, площа житла 60 кв. м.);

132 тис. грн (6 % - власний початковий внесок позичальника).

Також, не врахована пропозиція Мінветеранів відкрити з 2027 року бюджетну програму **1511050** “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-21 частини першої статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та які потребують поліпшення житлових умов” з обсягом видатків **568 906,941 тис. гривень**.

Зазначений обсяг видатків необхідний для виплати грошової компенсації 212 особам (в тому числі, яким було призначено грошову компенсацію до 2025 року, але не виплачено, та які після 2025 року повернулися з полону чи були демобілізовані).

Додаткова потреба за бюджетною програмою **1511090** становить **на 2027 рік – 334 386,2 тис. грн, на 2028 рік – 575 651,4 тис. грн, на 2029 рік – 824 657,6 тис. гривень**.

Додаткова потреба у видатках за бюджетною програмою 1511090 обумовлена необхідністю забезпечення реалізації Стратегічної цілі 1

“Відновлення людського капіталу та добробуту ветеранів війни, членів їх сімей” Стратегічного плану діяльності Міністерства у справах ветеранів України на 2026 – 2028 роки, затвердженого наказом Мінветеранів від 28.11.2025 № 986 (далі – Стратегічний план).

Відповідно до Стратегічного плану, забезпечення діяльності фахівців із супроводу визначено одним із ключових завдань Операційної цілі 1.6. “Розвиток регіональної ветеранської інфраструктури, а також запровадження ефективних інструментів для забезпечення повернення з військової служби до цивільного життя”.

Інститут фахівців із супроводу є базовим інструментом реалізації людиноцентричної моделі підтримки ветеранів, який забезпечує індивідуальний супровід, координацію доступу до послуг та інтеграцію ветеранів у громади.

Додаткова потреба за бюджетною програмою **1501120 становить на 2027 рік – 5 691 322,2 тис. грн, на 2028 рік – 6 827 143,4 тис. грн, на 2029 рік – 7 488 923,7 тис. гривень.**

Додаткова потреба необхідна для забезпечення в повному обсязі наступних напрямів використання коштів за програмою:

здійснення заходів із психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб на 2027-2029 роки – 1 468 440,4 тис. грн щорічно;

реалізація експериментального проекту щодо надання учасникам бойових дій та особам з інвалідністю внаслідок війни допомоги для занять фізичною культурою та спортом на 2027 рік – 2 400 000,0 тис. грн, на 2028-2029 роки – 2 800 000,0 тис. грн щорічно;

реалізація експериментального проекту щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України на 2027 рік – 478 112,6 тис. грн, на 2028 рік – 483 281,6 тис. грн, на 2029 рік – 508 227,6 тис. гривень;

реалізація експериментального проекту щодо надання послуг з адаптації окремим категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України та повністю або частково втратили зір на 2027 рік – 23 822,1 тис. грн, на 2028 рік – 25 164,6 тис. грн, 2029 рік – 25 164,6 тис. гривень;

виплата компенсації учасникам бойових дій та особам з інвалідністю внаслідок війни відповідно до Закону України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” на 2028 рік – 8 147,3 тис. гривень;

реалізація експериментального проекту щодо надання послуг з посилення спроможностей окремим категоріям осіб із обмеженнями життєдіяльності, які

захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України на 2027 рік – 73 257,5 тис. грн, на 2028 рік – 119 006,8 тис. грн, на 2029 рік – 193 326,5 тис. гривень;

реалізація експериментального проекту щодо надання послуг з довготривалого медичного догляду окремим категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України на 2027 рік – 192 559,8 тис. грн, на 2028-2029 роки – 190 102,3 тис. грн щорічно;

реалізація експериментального проекту щодо призначення і виплати грошової компенсації за переобладнання (приспосовування) транспортних засобів для керування особами з інвалідністю внаслідок війни на 2028 рік – 75 000,0 тис. грн, на 2029 рік – 80 000,0 тис. гривень;

реалізація експериментального проекту щодо надання послуг з корекції рубцевих змін шкіри на 2027 рік – 19 746,0 тис. грн, на 2028-2029 роки – 24 565,3 тис. грн щорічно;

реалізація експериментального проекту щодо надання послуг із медико-психологічного супроводу окремим категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і мають розлади, що виникли внаслідок вживання психоактивних речовин, включаючи алкоголь на 2028 рік – 86 256,7 тис. грн, на 2029 рік – 140 124,0 тис. гривень;

реалізація експериментального проекту щодо надання медичних послуг із стоматологічної допомоги учасникам бойових дій та особам з інвалідністю внаслідок війни на 2027 рік – 1 000 000,0 тис. грн, на 2028 рік – 1 500 000,0 тис. грн, на 2029 рік – 2 000 000,0 тис. гривень;

реалізація експериментального проекту щодо надання розширених послуг з первинної медичної допомоги окремим категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України на 2027 рік – 35 383,8 тис. грн, на 2028 рік – 47 178,4 тис. грн, на 2029 рік – 58 973,0 тис. гривень.

Додаткова потреба за бюджетною програмою **1501130** становить на 2027 рік – 538 670,8 тис. грн, на 2028 рік – 752 114,2 тис. грн, на 2029 рік – 989 659,9 тис. грн, з них:

- для надання ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей таких осіб і членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України бюджетних грантів у формі фінансової підтримки для реалізації проектів, які за результатами конкурсного відбору визначені переможцями, у 2027 році додатково 88 проектів – 251 961,7 тис. грн, у 2028 році додатково 204 проекти – 478 101,6 тис. грн, у 2029 році додатково 272 проектів – 624 768,0 тис. гривень;

- для здійснення після створення об'єктів Національного військового меморіального кладовища організації та проведення почесного поховання

(перепоховання) загиблих (померлих) осіб, зазначених у частині першій та сьомій статті 15-1, а також статті 15-2 Закону України "Про поховання та похоронну справу", виготовлення та встановлення намогильних споруд, меморіальних табличок та кенотафів, оплати послуг з охорони території та об'єктів органами поліції охорони, у 2028 році додатково встановлення 381 намогильної споруди, меморіальних табличок та кенотафів – 42 534,9 тис. грн, у 2029 році додатково встановлення 798 намогильної споруди, меморіальних табличок та кенотафів – 93 632,4 тис. гривень;

- для придбання державною установою «Національне військове меморіальне кладовище» 7 од. спецтехніки (для розкидання піску, солі, підмітання; фрезерно-пилний верстат з ЧПК для обробки каменю, дроботруминна машина, піскоструйний апарат, гідравлічний прес) у 2027 році – 5 524,4 тис. грн.

- для забезпечення функціонування Українського ветеранського фонду, державної установи «Національне військове меморіальне кладовище», Науково-навчального експертного центру «Бородянка», державного некомерційного підприємства «Державний ветеранський простір» та новостворених державних ветеранських просторів: у 2027 році – 281 184,7 тис. грн, у 2028 році – 231 477,7 тис. грн, у 2029 році – 271 259,5 тис. гривень.

Додаткова потреба за бюджетною програмою **1501010 становить на 2027 рік – 162 247,7 тис. грн, на 2028 рік – 125 785,0 тис. грн, на 2029 рік – 103 328,1 тис. гривень.** (зокрема: у 2027 році на оплату праці з нарахуваннями – 45 215,8 тис. грн, на цифровізацію - 103 645,9 тис. грн, у 2028 році на оплату праці з нарахуваннями – 47 086,1 тис. грн, на цифровізацію - 63 230,7 тис. грн; у 2029 році на оплату праці з нарахуваннями – 49 433,9 тис. грн, на цифровізацію - 36 109,7 тис. грн тис. гривень

Додаткові кошти будуть спрямовані на оплату праці з нарахуваннями, забезпечення працівників обладнаними робочими місцями, канцелярським приладдям, офісною технікою, меблями, здійснення поточного ремонту приміщень, оплату послуг з обслуговування та ремонту оргтехніки, транспортних засобів; придбання комутаційного обладнання, необхідного для підтримання мінімальних умов стабільного та безперебійного зв'язку серверів, поєднаних у кластер, які забезпечують роботу Єдиного державного реєстру ветеранів; модернізацію інформаційно-комунікаційної системи "Єдиний державний реєстр ветеранів війни" в частині нарощування функціональних можливостей програмного забезпечення "Реєстр ветеранів" щодо створення електронних сервісів надання електронних публічних послуг ветеранам війни та в частині створення прикладних програмних інтерфейсів (API) з іншими державними інформаційними та інформаційно-комунікаційними системами.

Загальна додаткова потреба у видатках Мінветеранів на 2027-2029 роки становить:

2027 рік – 12 219 541,7 тис. гривень,
 2028 рік – 13 408 512,2 тис. гривень,
 2029 рік – 14 702 548,1 тис. гривень.

Повна потреба у видатках Мінветеранів на 2027-2029 роки становить:

2027 рік – 24 358 533,2 тис. гривень,
 2028 рік – 33 071 935,1 тис. гривень,
 2029 рік – 40 389 529,9 тис. гривень.

Пенсійне забезпечення. Показники бюджету Пенсійного фонду України на 2025 - 2029 роки

Трансферт з державного бюджету на пенсійне забезпечення, а також прогнозні показники дохідної та видаткової частин Пенсійного фонду України обчислені з урахуванням:

прогнозного обсягу єдиного внеску на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування;

прогнозних обсягів інших власних надходжень Фонду (надходження коштів від підприємств на покриття фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах; суми фінансових санкцій та штрафів; капіталізовані платежі; добровільні внески тощо);

розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб: у 2027 році — **2 878 грн**, у 2028 році — **3 134 грн**, у 2029 році — **3 357 грн**;

чисельності отримувачів пенсійних та страхових виплат;

проведення щорічної індексації пенсій;

збільшення видатків на пенсійне забезпечення військовослужбовців з урахуванням зростання контингенту отримувачів;

окремих заходів, запроваджених у 2025 році, щодо зменшення навантаження на трансферт з державного бюджету на пенсійне забезпечення та збільшення дохідної частини бюджету Пенсійного фонду України тощо.

Середньострокові показники Пенсійного фонду України на 2027–2029 роки формувалися на підставі чинних законодавчих норм, що впливають на доходи та видатки бюджету Фонду.

Статті (млн. грн.)	2025 рік (факт)	2026 рік (план)	2027 рік (план)	2028 рік (план)	2029 рік (план)
ДОХОДИ					
Кошти Пенсійного фонду	694 769,8	814 455,4	986 155,6	1 083 194,5	1 134 502,4
у тому числі					

сума єдиного соціального внеску	644 597,5	726 359,5	834 848,1	890 529,5	944 424,9
інші доходи	50 172,3	6 926	7 017	7 484,3	7 672,5
доходи минулих періодів		81 169,9	144 290,5	185 180,7	182 405
Кошти Державного бюджету України	331 103,2	448 884,8	452 000,2	452 402,9	453 311,4
Усього доходів з урахуванням залишку	1 032 066,1	1 263 340,2	1 438 155,8	1 535 597,4	1 587 813,8
ВИДАТКИ					
Усього видатків	1 032 057,9	1 263 340,2	1 438 155,8	1 535 597,4	1 587 813,8

За інформацією Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України обсяги видатків державного бюджету, передбачені у Бюджетній декларації на 2027 - 2029 роки, на фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами (КПКВК 2506080) становитимуть - **246 794,5 млн.грн.**, у тому числі:

сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за окремі категорії застрахованих осіб та покриття Пенсійному фонду України недоотриманої суми коштів від застосування пільгового розміру цього внеску - **28 467,0 млн.грн.**;

виплату пенсій особам, постраждалим від Чорнобильської катастрофи - **19 278,1 млн.грн.**;

пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб - **78 110,9 млн.грн.**;

сплату страхових внесків за періоди служби військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової військової служби), особам начальницького і рядового складу за період з 1 січня 2004 р. до 31 грудня 2006 р., які зараховані до страхового стажу - **3,3 млн.грн.**;

погашення заборгованості з пенсійних виплат (щомісячного довічного грошового утримання) за рішеннями суду - **414,8 млн.грн.**;

оплату послуг з виплати та доставки пенсійних виплат - **637,0 млн.грн.**;

Крім того, за даними Додатку № 1 до Бюджетної декларації відповідно до визначеної цілі «Запровадження нової моделі пенсійної системи» прогнозується зменшення чисельності осіб, які отримують пенсійні виплати:

у 2027 році - **9 698 436** осіб;

у 2028 році - **9 527 376** осіб;

у 2029 році - **9 365 277** осіб.

За даними Пенсійного фонду України станом на 01 січня 2026 року чисельність пенсіонерів усіх категорій становила **10 167 150** осіб.

Крім того, прогнозований середній розмір виплат з державного бюджету на фінансове забезпечення пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, в розрахунку на одного отримувача за рахунок таких коштів становитиме:

у 2027 році - **2 120,6** грн.;

у 2028 році - **2 158,6** грн.;

у 2029 році - **2 196** грн.

Трансферт на пенсійне забезпечення не передбачає покриття дефіциту бюджету Пенсійного фонду України.

Як і у попередні роки, трансферт з державного бюджету на пенсійне забезпечення дозволить у повному обсязі забезпечити виплату пенсій, доплат, надбавок та підвищень до пенсій, які відповідно до чинного законодавства фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

Показники бюджету Пенсійного фонду України на 2025 - 2029 роки може бути уточнено у зв'язку із запровадженням пенсійної реформи, а також у разі зміни макроекономічних показників, політичної та економічної ситуації.

Основними завданнями на 2027–2029 роки Бюджетна декларація передбачає:

перегляд складових трансферту з державного бюджету на пенсійне забезпечення;

напрацювання оптимальних шляхів щодо ефективного впровадження пенсійної реформи, яка б передбачала єдині підходи до нарахування страхових пенсій для всіх категорій громадян;

здійснення заходів, спрямованих на наповнення дохідної частини бюджету Пенсійного фонду України;

опрацювання питання передачі функцій з виплати допомоги по безробіттю від Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття до Пенсійного фонду України;

напрацювання комплексних заходів щодо інтеграції системи соціального та пенсійного страхування до системи публічних фінансів для гармонізації бюджетного законодавства з європейськими стандартами.

Фіскальні ризики у сфері пенсійного забезпечення

Водночас у Бюджетній декларації відзначаються фіскальні ризики, які можуть вплинути на виконання показників державного бюджету протягом 2027–2029 років. Зокрема, на підвищення витрат державного бюджету у сфері пенсійного забезпечення впливатимуть такі чинники:

зростання чисельності отримувачів пенсійних виплат (зокрема, пенсій по інвалідності та в разі втрати годувальника) у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та збільшення потреби у видатках на їх виплату;

зростання пенсійних видатків на виплату пенсій за вислугу років, що зумовлене демобілізацією військовослужбовців у разі закінчення активних бойових дій та завершення воєнного стану;

зростання видатків у зв'язку з перерахунком пенсій, призначених згідно із Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», через перегляд або реформу грошового забезпечення;

прийняття нормативно-правових актів без визначення джерел ресурсної бази для їх фінансового забезпечення тощо.

Окремо слід зазначити фіскальні ризики, які стосуються проблеми невиконання рішень національних та міжнародних судів щодо пенсійних та соціальних виплат, зокрема:

прийняття судових рішень з питань пенсійного забезпечення, призначення пільг на оплату житлово-комунальних послуг та зростання потреби у видатках на їх виконання;

необхідність погашення заборгованості за судовими рішеннями з питань пенсійного забезпечення;

невиконання рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у справах проти України та недостатнє фінансування витрат на оплату послуг юридичних радників для забезпечення інтересів держави в ЄСПЛ;

дефіцит фінансування заходів з урегулювання спорів та юридичного представництва у справах за позовами іноземних суб'єктів до України та за позовами України до іноземних суб'єктів, наслідком чого є прийняття рішень проти України;

потреба в додатковому фінансуванні для погашення заборгованості відповідно до рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих проти України.

Зауважимо, що воєнний стан не зупинив зростання кількості звернень до судів деяких категорій пенсіонерів, які, користуючись недосконалістю законодавства, отримали судові рішення про нарахування їм пенсій та доплат у підвищених розмірах. Як наслідок, зростають обсяги поточних видатків на виплату пенсій за рішеннями судів та обсяги заборгованості за попередні періоди, що створює загрозу фінансовій стійкості Пенсійного фонду.

Станом на 01 квітня 2026 року за рахунок коштів державного бюджету належить виплатити **94,1 млрд грн**. Водночас Законом України «Про Державний бюджет України на 2026 рік», як і в попередні роки, за бюджетною програмою КПКВК 2501290 «Забезпечення виконання рішень суду» передбачено видатки в обсязі лише **100 000,0 тис. гривень**. Виділених на ці цілі асигнувань з державного бюджету критично недостатньо для виплати накопиченої заборгованості.

Таким чином, головною причиною невиконання рішень судів щодо пенсійних та соціальних виплат, боржниками за якими є держава, є відсутність достатніх бюджетних асигнувань. Збільшення фінансування є лише тимчасовим та частковим заходом, який не вирішить проблему комплексно, тому пошук шляхів її розв'язання має полягати саме в реформуванні систем соціального захисту і пенсійного забезпечення, а також в удосконаленні соціального та пенсійного законодавства.

Стосовно проведення пенсійної реформи слід зауважити, що Бюджетна декларація не містить конкретизованих цілей і завдань щодо її впровадження.

Разом з тим, у кластері 2 Національної програми адаптації законодавства України до права ЄС (БМ 2.1 та 2.2.) передбачено конкретні строки розроблення та прийняття Законів України щодо запровадження накопичувального пенсійного забезпечення та реформування пільгових/спеціальних пенсійних програм - **грудень 2027 року**. Проте в Декларації не закладено ні зобов'язань, ні конкретних показників щодо фінансування заходів з впровадження накопичувальної системи, що гальмує заміну деструктивної практики дострокових пенсій прозорими персоналізованими накопиченнями.

Водночас Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України повідомляє, що разом з міжнародними партнерами фіналізує роботу над текстом проєкту Закону України щодо комплексної пенсійної реформи.

Як зазначає Мінсоцполітики, поточна система містить суттєві законодавчі прогалини, які генерують високі ризики зростання видатків через судові спори та непередбачувані виплати. Нова система має поєднати справедливість, прозорість і фінансову стійкість та сприятиме зменшенню кількості звернень до судів.

Законопроектна робота ведеться Мінсоцполітики за кількома ключовими напрямами, а саме:

запровадження базової виплати для осіб, які досягли 65-річного віку, або у 60 років мають повний страховий стаж. Мета - захистити від бідності найуразливіших громадян. Це буде соціальний мінімум, який гарантуватиме гідне життя в старості та усуне потребу в численних доплатах, що раніше розмивали роль страхових внесків;

відновлення ключових принципів солідарної пенсійної системи. Планується запровадити єдину базову формулу: «скільки сплатив - стільки отримав». Розподілятиметься лише той обсяг коштів, який реально зібрано протягом року. Це забезпечить бездефіцитність бюджету Пенсійного фонду України. Водночас планується змінити сприйняття єдиного соціального внеску: це не соціальний податок, а частина відкладеного заробітку працівника - інвестиція у власну пенсію (пенсійний капітал) та гідне старіння;

трансформація спеціальних пенсій у професійні. Пропонується виокремити солідарну пенсію, яка виплачуватиметься за єдиними правилами для всіх, і впровадити професійні пенсії – як додаткові виплати для окремих категорій працівників. Вони формуватимуться за рахунок додаткових внесків. Важливо підкреслити: чинні гарантії не будуть скасовані та пенсії не зменшаться, а лише перезавантажиться механізм їх нарахування. Це дозволить зберегти стійкість солідарної системи та водночас забезпечити можливість підвищених виплат для певних професій;

оновлення підходів до накопичувальної системи пенсійного забезпечення. При цьому враховується досвід попередніх, невдалих спроб її запровадження протягом останніх двадцяти років. Йдеться про створення накопичувальної пенсії як інструменту формування власного пенсійного капіталу, який доповнюватиме солідарну пенсію. Участь у системі має базуватися на добровільних засадах, а держава повинна створити стимули до накопичень і гарантувати надійний захист пенсійного капіталу;

гідна підтримка ветеранів, які захищають Україну у війні з росією. Пропонується встановити додаткову виплату за бойовий досвід з чіткими, прозорими критеріями її встановлення.

При підготовці пропозицій до Бюджетної декларації на 2027 - 2029 роки Мінсоцполітики проводилися фінансово-економічні розрахунки реалізації нової моделі пенсійної системи, а також зазначалася потреба в бюджетних коштах на пенсійні програми відповідно до діючого законодавства на 2027 рік у сумі **297 462,2 млн.грн.**

Слід зауважити, що Бюджетна декларація не містить конкретизованих цілей і завдань стосовно її впровадження.

Водночас, **нова модель пенсійної системи** має базуватися на принципах рівності, недискримінації та забезпечення гідного рівня життя, поєднуючи

фінансову стійкість пенсійної системи із принципами соціальної справедливості.

Щодо фінансування робіт із створення та функціонування Системи обліку інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, в тому числі програмно-технічних засобів, та забезпечення обміну даними

Законом України «Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» від 20.11.2024 № 4071-IX визначено правові та організаційні засади створення та функціонування Системи обліку інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Запровадження Системи обліку інформації про шкоду дасть змогу забезпечити збирання, накопичення, зберігання, захист, оброблення та використання інформації про постраждалих осіб.

На виконання Закону № 4071-IX прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 15.04.2025 № 450 «Деякі питання забезпечення функціонування Системи обліку інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», якою передбачено такі види шкоди:

завданої постраждалим особам через внутрішнє переміщення;

завданої постраждалим особам через смерть (загибель) близького родича;

завданої постраждалим особам через зникнення особи безвісти за особливих обставин, безвісну відсутність особи;

завданої дитині через її залишення без піклування батьків, позбавлення батьківського піклування, неможливість виконання батьками, іншими законними представниками дитини обов'язків щодо її виховання та утримання;

завданої постраждалим особам через травму чи ушкодження здоров'я, внаслідок яких встановлено інвалідність.

За інформацією Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, з метою забезпечення створення та функціонування Системи обліку інформації про шкоду Фондом «Євразія», що є виконавцем проєкту міжнародної технічної допомоги USAID «Підтримка цифрової трансформації» (DTA), в межах співпраці з Мінсоцполітики було оголошено тендер на розроблення Системи обліку інформації про шкоду. За результатами тендера було вибрано компанію, яку відповідно до процедур Фонду «Євразія» визначено переможцем зазначеного тендера та оголошено тендер на закупівлю послуг з розроблення технічних вимог щодо модернізації Єдиної

інформаційної системи соціальної сфери для забезпечення наповнення Системи обліку інформації про шкоду.

Відповідні закупівлі мали проводитись за рахунок коштів проекту міжнародної технічної допомоги USAID «Підтримка цифрової трансформації ДТА» (реєстраційна картка проекту № 5458-04 (включаючи всі наступні модифікації), що фінансується Урядом США.

Наразі, всі процеси, пов'язані із зазначеними закупівлями, зупинено.

Орієнтовна вартість створення та забезпечення функціонування Системи обліку інформації про шкоду станом на момент зупинки закупівельних процедур становила **45,0 млн.грн.**

Загальнообов'язкове державне соціального страхування

Завданнями на 2027 – 2029 роки Уряд визначив, зокрема:

здійснення заходів щодо недопущення використання коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття функцій на цілі, не пов'язані із страховими виплатами;

опрацювання питання передачі функцій з виплати допомоги по безробіттю від Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття до Пенсійного фонду України;

напрацювання комплексних заходів щодо інтеграції системи соціального та пенсійного страхування до системи публічних фінансів для гармонізації бюджетного законодавства із європейськими стандартами.

Комітет неодноразово наголошував на необхідності звільнити загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття від невласливих не страхових видатків, зокрема: виплати одноразової допомоги для започаткування/розвитку громадянами власної підприємницької діяльності; компенсації роботодавцям фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з працевлаштуванням безробітних; компенсації роботодавцям за облаштування робочих місць працевлаштованих осіб з інвалідністю та ін. При цьому, що розмір видатків за рахунок коштів Фонду на ці цілі постійно збільшується.

Також позитивним є те, що Уряд припинив практику вилучення коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття до спеціального фонду Державного бюджету. У 2027- 2029 роках таких вилучень не передбачено.

Прогнозні показники проекту бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття складатимуть: 20 247,2 млн. гривень у 2027 році; 25864,6 млн. гривень у 2028 році; 27402,8 млн. гривень у 2029 році.

При цьому залишку коштів у 2027 - 2029 роках не передбачено.

Прогнозні показники дохідної частини бюджету фонду визначалися з урахуванням:

основних макроекономічних показників, зокрема прогнозного обсягу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (загальний обсяг єдиного соціального внеску у 2027 році — 858 443,3 млн. гривень, у 2028 році — 915 698,4 млн. гривень, у 2029 році — 971 117 млн. гривень);

пропорцій розподілу єдиного внеску між видами соціального страхування, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 675 «Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» тощо (далі — постанова № 675).

Разом з тим, Законом України «Про зайнятість населення» № 5067-VI, який набрав чинності у 2013 році, передбачено утворення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції. Згідно з положеннями статей 21, 22 та прикінцевими положеннями цього Закону, а також Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» № 1533-III, саме цей орган мав перебрати на себе функції правонаступника Державної служби зайнятості та виконавчої дирекції Фонду. Проте впродовж 12 років Уряд не забезпечив належну імплементацію зазначених норм — центральний орган так і не був створений. Натомість, постановою Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 року № 90 «Деякі питання державного управління у сфері зайнятості населення» було фактично ліквідовано Державну службу зайнятості як центральний орган виконавчої влади та утворено централізовану систему державних установ, які підпорядковуються Міністерству економіки. Таким чином, державне управління у сфері зайнятості та розпорядження коштами Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття здійснюються неуповноваженим на це органом, що в свою чергу призводить до значних втрат публічних коштів та нецільового їх використання.

Крім того, **Комітет неодноразово наголошував на необхідності перегляду чинних пропорцій розподілу єдиного соціального внеску, затверджених постановою № 675.** Поточні прогнозні обсяги доходів Фонду соціального страхування на випадок безробіття (понад 20 млрд грн у 2027 р. та більше 27 млрд грн у 2029 р.) виглядають штучно роздутими та фінансово надлишковими, враховуючи реальне звуження ринку праці, міграційні процеси та законодавче обмеження максимального розміру допомоги по безробіттю під час дії воєнного стану (на рівні мінімальної зарплати).

Враховуючи вищезазначене та беручи до уваги результати обговорення Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів пропонує передбачити у

Рекомендаціях Верховної Ради України щодо бюджетної політики наступне:

1. Доповнити завдання на 2027-2029 роки розділу «Державна політика щодо соціальних стандартів та гарантій, соціальна політика» новими завданнями такого змісту:

«- оптимізація пропорцій розподілу єдиного соціального внеску, знизивши частку відрахувань до Фонду соціального страхування на випадок безробіття шляхом перерозподілу коштів на користь покриття дефіциту Пенсійного фонду України;

- здійснення заходів щодо звільнення загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття від невластивих не страхових видатків, зокрема:

виплата одноразової допомоги для започаткування/розвитку громадянами власної підприємницької діяльності;

компенсація роботодавцям фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з працевлаштуванням безробітних;

компенсація роботодавцям за облаштування робочих місць працевлаштованих осіб з інвалідністю та інших;

- забезпечення фінансування Державної служби зайнятості як центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, а також програм невластивих Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття за рахунок коштів Державного бюджету;

- трансформація солідарної складової пенсійної системи з метою забезпечення її фінансової стійкості, у тому числі, вдосконалення механізму обчислення пенсій;

- обмеження системи преференцій у пенсійному забезпеченні, зокрема:

реформа системи «спеціального» пенсійного забезпечення;

запровадження професійних пенсійних програм;

забезпечення верховенства права та рівності громадян у визначенні віку виходу на пенсію, дотримання загального віку виходу на пенсію;

встановлення єдиних підходів перерахунку пенсій особам, пенсія яким призначена за «спеціальними» законами шляхом їх щорічної індексації;

- підвищення мінімального розміру пенсійної виплати не менше 6000 гривень;

- підготовка інфраструктури та фінансових моделей для впровадження системи загальнообов'язкового накопичувального пенсійного страхування;

- забезпечення виконання рішень судів у сфері пенсійного забезпечення;
- усунення диспропорцій між задекларованими євроінтеграційними цілями реформи соціальних послуг та статичними показниками їх кількісного та фінансового забезпечення, відмовившись від практики автоматичного копіювання планових індикаторів 2026 року на середньостроковий період (на 2027-2029 роки).

2. У Додатку № 1 до Бюджетної декларації на 2027 - 2029 роки:

2.1. Головний розпорядник коштів державного бюджету - Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України:

- у розділ «Найменування цілей та показників їх досягнення»:

визначити чіткі етапи запровадження на законодавчій основі базової соціальної допомоги протягом 2027–2029 років та конкретні очікувані індикатори зниження рівня бідності в Україні за результатами її реалізації;

доповнити новою ціллю державної політики «Питома вага фактичного виконання судових рішень у сфері пенсійного та соціального забезпечення у загальній кількості судових рішень, що надійшли на виконання» із визначення відповідних планових показників;

передбачити видатки для Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України для бюджетної програми «Створення та функціонування Системи обліку інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» в обсязі **45,0 млн.грн.**

- у розділі «Показники бюджету Пенсійного фонду України на 2025 – 2029 роки» при формуванні прогнозних показників бюджету Пенсійного фонду України на 2027 – 2029 роки врахувати додаткові видатки за бюджетною програмою КПКВК 2506080 «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду» у 2027 році - **43 789 млн.грн.**, у 2028 році - **72 749,8 млн.грн.**, у 2029 році - **128 785,2 млн.грн.**;

2.2. Головний розпорядник коштів державного бюджету – Міністерство у справах ветеранів України:

- у розділі «Найменування цілей та показників їх досягнення» передбачити:

“Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України” та передбачити додаткову потребу на **на 2027 рік – 334 386,2 тис. грн, на 2028 рік – 575 651,4 тис. грн, на 2029 рік – 824 657,6 тис. гривень;**

“Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-21 частини першої статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та які потребують поліпшення житлових умов” з обсягом видатків **568 906,941 тис. гривень**. Зазначений обсяг видатків необхідний для виплати грошової компенсації 212 особам (в тому числі, яким було призначено грошову компенсацію до 2025 року, але не виплачено, та які після 2025 року повернулися з полону чи були демобілізовані);

“Заходи з підтримки та допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та членам родин загиблих” та передбачити додаткову потребу **на 2027 рік – 5 691 322,2 тис. грн, на 2028 рік – 6 827 143,4 тис. грн, на 2029 рік – 7 488 923,7 тис. гривень**;

“Забезпечення діяльності підприємств, установ та організацій Міністерства у справах ветеранів” та передбачити додаткову потребу **на 2027 рік – 538 670,8 тис. грн, на 2028 рік – 752 114,2 тис. грн, на 2029 рік – 989 659,9 тис. грн**, з них:

- для надання ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей таких осіб і членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України бюджетних грантів у формі фінансової підтримки для реалізації проектів, які за результатами конкурсного відбору визначені переможцями, у 2027 році додатково 88 проектів – 251 961,7 тис. грн, у 2028 році додатково 204 проекти – 478 101,6 тис. грн, у 2029 році додатково 272 проектів – 624 768,0 тис. гривень;

- для здійснення після створення об'єктів Національного військового меморіального кладовища організації та **проведення почесного поховання (перепоховання)** загиблих (померлих) осіб, зазначених у частині першій та сьомій статті 15-1, а також статті 15-2 Закону України "Про поховання та похоронну справу", виготовлення та встановлення намогильних споруд, меморіальних табличок та кенотафів, оплати послуг з охорони території та об'єктів органами поліції охорони, у 2028 році додатково встановлення 381 намогильної споруди, меморіальних табличок та кенотафів – 42 534,9 тис. грн,

у 2029 році додатково встановлення 798 намогильної споруди, меморіальних табличок та кенотафів – 93 632,4 тис. гривень;

- для придбання державною установою «Національне військове меморіальне кладовище» 7 од. спецтехніки (для розкидання піску, солі, підмітання; фрезерно-пилний верстат з ЧПК для обробки каменю, дроботруминна машина, піскоструйний апарат, гідравлічний прес) у 2027 році – 5 524,4 тис. грн.

- для забезпечення функціонування Українського ветеранського фонду, державної установи «Національне військове меморіальне кладовище», Науково-навчального експертного центру «Бородянка», державного некомерційного підприємства «Державний ветеранський простір» та новостворених державних ветеранських просторів: у 2027 році – 281 184,7 тис. грн, у 2028 році – 231 477,7 тис. грн, у 2029 році – 271 259,5 тис. гривень.